

The Holy See

DRUGO APOSTOLSKO PUTOVANJE
PAPE IVANA PAVLA II. U HRVATSKU
2. – 4. listopada 1998.

**SVETA MISA I BEATIFIKACIJA SLUGE BOŽJEGA
ALOJZIJA STEPINCA U SVETIŠTU MARIJE BISTRICE**

*Propovijed Svetog Oca Ivana Pavla II. na svečanome euharistijskom slavlju
proglašenja blaženim sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca*

Marija Bistrica, 3. listopada 1998.

“Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod” (Iv 12,24).

1. Kristove nas riječi, koje smo upravo čuli, vode u samo srce Otajstva koje slavimo. One na neki način sadrže u sebi cijeli vazmeni Događaj: usmjeravaju nas prema Otkupiteljevoj smrti na Križu, na Veliki petak, te nas istodobno upućuju prema jutru Uskrsnuća.

Svakodnevno se spominjemo ovoga Otajstva za vrijeme svete mise kada, nakon posvete kruha i vina, govorimo: ‘Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo, Tvoje uskrsnuće slavimo, Tvoj slavni dolazak iščekujemo’. ‘Pšenično zrno palo na zemlju’ prije svega je sam Krist, koji je umro na Kalvariji i koji je potom pokopan u zemlju da bi svima dao život. Ali ovo se Otajstvo smrti i života ostvaruje također i u ovozemnom životu Kristovih učenika: biti bačeni na zemlju i tamo umrijeti i za njih je uvjet svake prave duhovne plodnosti.

Nije li možda upravo to bila tajna i našega nezaboravnog i nezaboravljenog nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca, kojega danas motrimo u slavi blaženikâ? On je na jedinstven način sudjelovao u Vazmenom Otajstvu: poput pšeničnoga zrna ‘pade na zemlju’, na ovu hrvatsku zemlju, te je, umrijevši, donio ‘obilat rod’. ‘Tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni’

(usp. Iv 12,25).

Maločas pročitane riječi Druge poslanice Korinćanima vrlo lijepo se nadovezuju na događaj koji slavimo. Sveti Pavao piše: 'Kao što su obilate patnje Kristove u nama, tako je po Kristu obilata i utjeha naša' (2 Kor 1,5). Nije li ova tvrdnja možda vrlo znakovito tumačenje Kristovih riječi o pšeničnom zrnu koje umire? Oni koji obiluju dioništvom u Kristovim patnjama oni, zahvaljujući Kristu, doživljavaju i obilnu utjehu, koja vrije iz obilja dobra kojemu je Križ ishodište.

2. 'Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod' (Iv 12,24). Prepuni smo danas radosti u zajedničkom zahvaljivanju Bogu za novi plod svetosti što ga hrvatska zemlja pruža Crkvi u osobi mučenika Alojzija Stepinca, zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala svete Rimske crkve.

Velik je broj mučenika koji su tijekom stoljećâ nikli u ovim krajevima, počevši od vremenâ Rimskoga Carstva, s likovima kao što su Venancij, Dujam, Anastazija, Kvirin, Euzebij, Polion, Mavro i toliki drugi. Njima su se u kasnijim stoljećima pridružili Nikola Tavelić i Marko Križevčanin, zatim mnogi svjedoci vjere u vrijeme otomanske vladavine te oni iz naših vremenâ među kojima se ističe svijetla osoba kardinala Stepinca. Oni su svojom žrtvom ujedinjenom s Kristovim patnjama pružili posebno svjedočanstvo, koje, unatoč zubu vremena, ništa ne gubi na svojoj rječitosti, nego nastavlja izjarivati svjetlo i širiti nadu. Osim njih, ima i mnogo drugih pastira i običnih vjernika, muževa i žena, koji su krvlju potvrdili svoju vjernost Kristu. Pripadaju velikomu mnoštvu onih koji, odjeveni u bijele haljine i s palmama u rukama, stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem (usp. Otk 7,9).

Blaženi Alojzije Stepinac nije prolio krv u doslovnome smislu riječi. Njegova je smrt uzrokovana dugotrajnim patnjama, koje je podnio: zadnjih je petnaest godina njegova života bilo obilježeno neprekinutim nizom zlostavljanjâ posred kojih je odvažno izložio vlastiti život radi i svjedočenja za Evanđelje i za jedinstvo Crkve. Svoju je sudbinu, da se poslužim Psalmistovim riječima, položio u Božje ruke (usp. Ps 16[15],5).

3. Ne dijeli nas mnogo vremena od života i smrti kardinala Alojzija Stepinca: samo trideseto sam godina. Svima su nam *poznate okolnosti ove smrti*. Mnogi među nazočnima mogu iz vlastita iskustva posvjedočiti koliko su onih godina bile obilate patnje Kristove među pučanstvima u Hrvatskoj i tolikim drugim zemljama našega kontinenta. Razmišljajući danas o Apostolovim riječima iz dna srca stanovnicima tih zemalja, želimo da i u njima, nakon patnje, bude obilata utjeha rassetoga i uskrsloga Krista.

Današnji je obred proglašenja blaženim za sve nas poseban razlog utjehe. Ovaj se svečani čin događa u hrvatskom marijanskom nacionalnom svetištu u Mariji Bistrici u prvu subotu u mjesecu listopadu. Pred očima Presvete Djevice ugledni sin ove blagoslovljene zemlje biva uzdignut na čast oltara, o stotoj obljetnici svojega rođenja. *Ovo je povijesni događaj* u životu Crkve i vaše

nacije. Podnijevši u svojem tijelu i duhu okrutnosti komunističkoga sustava, jedan od istaknutih likova Katoličke crkve zagrebački nadbiskup kardinal Alojzije Stepinac sada se povjerava sjećanju svojih sunarodnjaka s blistavim znamenjima mučeništva.

Biskupi su vaše zemlje tražili da proglašenje blaženim Alojzija Stepinca bude upravo ovdje, u svetištu Majke Božje Bistričke. Iz osobnoga iskustva znam što je za nas Poljake u doba komunističke vlasti značilo svetište na Jasnoj gori, s kojim je na poseban način povezan pastirski rad sluga Božjega kardinala Stefana Wyszyńskog. Ne čudim se da je slično značenje za vas imalo ovo svetište, u kojemu se sada nalazimo, ili ono u Solinu, kamo ću poći sutra. Odavno sam želio pohoditi svetište Majke Božje Bistričke. Rado sam zbog toga prihvatio prijedlog hrvatskih biskupa i danas na ovom znakovitom mjestu obavljam svečani čin beatifikacije.

Srdačno pozdravljam ovdje okupljene hrvatske biskupe, a posebno spominjem dragoga kardinala Franju Kuharića te zagrebačkoga nadbiskupa i predsjednika Hrvatske biskupske konferencije mons. Josipa Bozanića. Isto tako pozdravljam gospodu kardinale, Sodana, Meisnera, Puljića, Schönborna, Ambrozića, Koreca, nadbiskupe i biskupe, koji su došli za ovu zgodu iz raznih zemalja. S ljubavlju pozdravljam svećenike, redovnike, redovnice i sve vjernike laike, jednako kao i predstavnike drugih vjerskih zajednica nazočnih na ovome slavlju. S poštovanjem pozdravljam također predsjednika Republike, predsjednika Vlade te predstavnike građanskih i vojnih vlasti zemlje, koji su nas željeli počastiti svojom nazočnošću.

4. 'Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom' (Iv 12,24.26). Dobri je Pastir za blaženoga Alojzija Stepinca bio jedini Učitelj: Kristov je primjer sve do kraja nadahnjivao njegovo ponašanje te je položio i život za stado, koje mu je bilo povjereno u posebno teškom povijesnom razdoblju.

U osobi se novoga blaženika *spaja*, da se tako izrazim, *cjelokupna tragedija koja je pogodila hrvatsko pučanstvo i Europu* tijekom ovoga stoljeća obilježena trima velikim zlima: fašizmom, nacizmom i komunizmom. On je sada u nebeskoj slavi okružen svima onima koji su, kao i on, dobar boj bili, kaleći svoju vjeru u kušnjama i nevoljama. U njega danas s pouzdanjem upiremo svoj pogled ištući njegov zagovor.

Znakovite su u vezi s tim riječi što ih je novi blaženik izgovorio 1943. u vrijeme Drugoga svjetskog rata kada je Europa bila pritiješnjena nečuvenim nasiljem: 'Kakav poredak zastupa Katolička crkva, kad se danas cijeli svijet bori za novi poredak? Mi, osuđujući sve nepravde, sva ubijanja nevinih, sve paleže mirnih sela, sva zatiranja sirotinjskih žuljeva... odgovaramo ovako: Crkva je za onaj poredak, koji je toliko star, koliko i deset zapovijedi Božjih. Mi smo za poredak, koji je napisan ne na raspadljivom papiru, nego u savjesti ljudskoj prstom Boga živoga.' (*Propovijedi, govori, poruke*, Zagreb 1996., str. 179–180.)

5. 'Oče, proslavi ime svoje!' (Iv 12,24.28). Svojim ljudskim i duhovnim životnim putem blaženi Alojzije Stepinac svojem narodu pruža svojevrni kompas da bi se znao orijentirati. Evo glavnih

točaka: vjera u Boga, poštovanje čovjeka, ljubav prema svima sve do praštanja, jedinstvo s Crkvom kojoj je na čelu Petrov nasljednik. Dobro je znao da se ne može popuštati kad je u pitanju istina, jer istina nije roba kojom se može trgovati. Zbog toga mu je bilo draže prihvatiti patnju negoli izdati svoju savjest i iznevjeriti obećanje dano Kristu i Crkvi.

Nije bio sam u tome hrabrom svjedočenju. Uz njega su bile i druge odvažne osobe, koje su, da bi sačuvale jedinstvo Crkve i branile njezinu slobodu, prihvatile da zajedno s njim plate teški danak tamnice, zlostavljanja, pa čak i krvi. Danas se tomu mnoštvu nesebičnih duša – biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama, vjernicima svjetovnjacima – divimo i zahvaljujemo im. Slušamo njihov *snažni poziv na praštanje i pomirbu*. Oprostiti i pomiriti se znači *očistiti sjećanje* od mržnje, zavade, želje za osvetom, znači priznati bratom čak i onoga koji nam je nanio zlo, znači ne dopustiti da nas zlo pobijedi, nego zlo svladavati dobrom (usp. Rim 12,21).

6. Blagoslovljen budi 'Oče Gospodina našega Isusa Krista, Oče milosrđa i Bože svake utjehe' (2 Kor 1,3) za ovaj novi dar Tvoje milosti.

Blagoslovljen budi, Jedinorođeni Sine Božji i Spasitelju svijeta, zbog tvojega slavnog Križa, koji je u zagrebačkom nadbiskupu kardinalu Alojziju Stepincu postigao divnu pobjedu.

Blagoslovljen budi, Duše Oca i Sina, Duše Tješitelju, koji nastavljaš očitovati svoju svetost u ljudima i koji ne prestaješ djelovati kako bi napredovalo djelo spasenja.

Trojedini Bože, danas Ti želim zahvaliti za čvrstu vjeru ovoga Tvojeg puka unatoč nemalim protivštinama što ih je susretao tijekom stoljećâ. Želim Ti zahvaliti za nebrojene mučenike i ispovjednike vjere, muževe i žene svih životnih dobi, koji su živjeli u ovoj blagoslovljenoj zemlji!

'Oče, proslavi ime svoje!' (Iv 12,28). Hvaljen Isus i Marija!"

Pozdrav vjernicima Hrvatima iz Bosne i Hercegovine te inozemstva na kraju euharistijskoga slavlja

"Draga braćo i sestre!

Na završetku ovoga euharistijskoga slavlja želim srdačno pozdraviti sve Hrvate iz domovine i inozemstva sabrane u ovome marijanskom svetištu da bi podijelili radost proglašenja blaženim zagrebačkoga nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca, koji je u posebno teškom razdoblju nedavne povijesti bio sigurni vođa za sve katolike ovih krajeva i branitelj progonjenih. Posebno su brojni hodočasnici iz Bosne i Hercegovine, koji su došli sa svojim biskupima i svećenicima. Svima udjeljujem poseban apostolski blagoslov. Sada pak želim isto tako srdačno pozdraviti i hodočasnike ostalih jezičnih skupina."

Sveti Otac uputio je također svoje pozdrave nazočnim hodočasnicima iz Slovenije, Italije, Mađarske, Austrije, Njemačke, Albanije i Poljske.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana